

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdetések árszabás szerint vétetnek fel.

I. évfolyam. 145. szám. Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy hóra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Videkre egy hóra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1912.

Kedd, november 19.

Tisza választójoga.

Írta: Dr. Kalmár Antal.

Miután Tisza István néhányszor följátogatott a belügyminiszteriumba, s ott megadta az utasításokat, hogy milyennek kell lenni a kormány választójogának: azt most már folyóiratában nyugodtan hozza napvilágra.

Elsősorban is bóköl az ipari munkásságnak: ti joggal igényelhetitek azt, hogy politikai jogokkal fölrüházoit tényezőj legyetek a nemzet életének. Hogy ez a bök megnyit ér, majd alább jövünk rá. De — mondja tovább Tisza — érdeketekbe áll-e nektek az, hogy az ország köznépének nagy zömét alkotó falusi néptömegnek is legyen szavazati joga? Nem áll' érdeketekben — felel meg rá Tisza — mert ha a falusi néptömegnek is lesz szavazati joga: ez nagy tömegével titeket ipari munkásokat el fog nyelni.

Lám a kis ravasz fogadtlan prókátor, — hogy szövö a hálót, hogy valahogy az ipari munkásságot eljensévé tegye a földművelő munkásságnak, hogy zután a két veszekedő között örüljön a harmadik — a Tisza-Lukács-kormányzat és reakcionárius parlamentje.

Tisza a fogadtlan prókátor azonban nem mináksnak akar szavazati jogot adni, csak annak — akinek legalább is négy koronánál több keresete van naponta.

De mindjárt megis állapítja, hogy az ipari munkásoknak mintegy egyötöde egy koronát

sem keres naponta, a munkások majdnem felének majdnem flésk átlagos napjére nem éri e' a két koronát, háromnegyede marad három korona alatt és csak egynyelcáda keres négy koronánál többet naponta.

Mint hogy pedig Tisza ezeknek a négy koronánál többet kereső ipari munkásoknak akar csak választójogot adni: ennél fogva Magyarország hatszázezer ipari munkásai közül Tisza csak mintegy 70—80 ezernek akar választójogot adni

No, mit szótolk ehhez igazi munkások? — Ennél a tervbe vett gázságnál csak az a nagyobb, de már meglevő égbekjártó gázság, — hogy Magyarország ipari munkásainak nyolctizedrésze — Tisza megállapítása szerint — éhbéren tengődik. Ki ennek az oka? Az a bítang rendszer, amelynek élén Tisza áll, aki Magyarországot s vele a magyar ipari munkásságot Ausztria zsekányrablásainak teszi ki, ameyl nem engedí, hogy Magyarországon a megteremtendő virágzó nagyipar révén jó kereseti offrásai lehessenek az ipari munkásoknak. És a vén képmutató, aki mindennek egyik oka, még ő farizeuskodik a szegény munkások nyomoruságán, amikor azt mondja, hogy: bennünket (már mint a magyarokat) az egész világ előtt pellengérré állít, — a szegény munkást inséges bérekkel kiszípolgató társadalom. Nem a társadalom, hanem az a gaz közösügyes gazdasági éljami rendszer, amelynek legfőbb védője éppen Tisza István s aki éppen azért csinálja az ő választójogát, hogy ez a latorrendszer továbbra is fennállhasson.

Mit sajnálkozik hát Tisza a szegény éhbéres ipari munkásokon akkor, amikor ezek — koldus szegénységének éppen ő és rendszere az oka? De akár oka, akár nem: Tisza csak sajnálj tudja az éhbéres ipari munkásságot, de szavazati jogot már nem akar adni annak az ipari munkásnak, akinek napi négy koronánál nincs több keresete. Rothschild selekedett éppen így a szegény kéregetővel: dobjátok ke, mert úgy sajnálom, hogy mindjárt meghasad — a szivem!

Tisza választójoga csak fészmillióval emelné a mai választók számát. Tíz korona adócenzus-hoz lenne kötve s a fizikailag bevehető két millió négyszázezer tiszta magyar emberből egy millió kétszázezer tiszta magyarnak nem akar adni választójogot.

Hogyan Tisza István ur, hát kend az az Alvinczy? Kend az az Alvinczy, aki fenn akarja tartani a magyarság szupremáciáját? Ugy akarja fenntartani, hogy a választó polgárok közé bevehető tiszta magyarságnak felét, sőt még a felénél többet ki akarja hagyni? Hát mive' akarja fenntartani a magyar szupremáciát — ha nem a magyarsággal? Fenn akarja ő tartani az ángya térgyét, de nem a magyar szupremáciát! Osztyalparlament és osztyalparlament Magyarországon: ez kel ITiszának, de nem magyar szupremácja.

Két dolog azonban bizonyos: először az, hogy itt Tisza csinál választójogot és nem a Lukács-kormány; másodsor, hogy Tisza választójogából törvény is lesz — ha másképp nem, hát szurongokkal. Ebbe Bécs is beje van egyezve,

Urashima.

— Japán rege. —

Valamikor régen élt a japán tenger partján egy fiatal halászfiú, akit Urashimának hívtak. Nagyon kedves fickó volt és pompásan tudott bánni a halászhoroggal.

Egy szép napons zokásához híven csónakba szállt, hogy halászn. induljon. Am hal helyett mit gondoltok, hogy mi akadt rá a horogra? Nos, egy nagy, kővér teknősbéka, melynek kemény teknője, furcsán ráncos, vén arca és vékonyka farka volt. Most azonban meg kell nektek valami mondanom, amit valószínűleg nem tudtok; ez pedig az, hogy a teknősbékek rendszerint ezer évig élnek — a japán teknősbéka legalább elérik ezt a magas kort.

Urashima ezt gondolta magában:

— Egy halé p oly jól ízlenék nekem, mint ez a teknősbéka, sőt valószínűleg jobban. Miért öljem meg ezt a szegény parát, s miért akadályozzam meg abban, hogy még kilencszázkilencven évig éljen? Nem! Nem elszek oly kegyetlen. Bizonyos vagyok benne, hogy édesanyám sem venné jó néven tőlem.

És e szavakkal visszadobta a vízbe a teknősbékát.

A legközelebbi dolog, ami ezután történt, az volt, hogy Urashima elaludt a csónak fenekeén. Egyike volt ugyanis azoknak az izzó nyári napoknak, amikor mindenki lehajtja a fejét egy kis óclutáni alváásra. És amíg aludt, a hui-

aki beszólt hozzá a csónakba és így szólt:

— Én a Tengeristen leánya vagyok s ott élek atyámmal a tengeren túl a Sárkánypalotában. Amit te az imént fogtál s visszadobtál a vízbe, ahelyett, hogy megöltöd volna, az nem teknősbéka volt, hanem én voltam. Atyám a Tengeristen küldött engem hozzád, hogy a magam szemével lássam, vajjon jó ember vagy-e, vagy rossz. Mi most már tudjuk, hogy jó és kedves fiú vagy, aki nem szokott elkövetni oktalán kegyetlenkedést. Így tehát visszajöttem, hogy magammal hivjalak. Ha kedvedre van, feleségül vehetsz, aztán majd boldogan élünk akár ezer évig is a Sárkánypalotában, messze, túl a mély, kékszinű tengeren.

Urashima tehát megragadta az egyik evezőt, a Tengeristen leánya pedig a másikat, aztán eveztek, eveztek és folyton eveztek, mind addig, míg nem odaértek a Sárkánypalota elé, melyben a Tengeristen élt és uralkodott király gyanánt a világ összes sárkányai, teknősbékái és halai felett.

Nagy égi Micsoda gyönyörű hely volt az! A palota falai korallból valók voltak, a fák levele smaragd, bogyójuk rubin volt, a halak ezüstpikkelyt viseltek, a sárkányok tömör arany farkat viseltek. Gondoljátok el a legszebb, legcsillogóbb dolgokat, melyeket valaha láttatok, ezeket hatványozzátok, aztán némi fogalmatok lesz arról, hogy milyen volt ez a palota. És ez a gyönyörűség mind Urishamára várt. Az okból kiemelkedett egy szép, fiatal lány. Ugyan miért ne vette volna el feleségül a bá-

jos Sárkányhercegnőt? Miért ne lett volna vejevé a Tengeristennek?

Három évig éltek így a legnagyobb boldogságban, naphosszat sétálgatva a smaragdlevelű és rubinbogyóú fák alatt. Am egy reggel Urishama így szól feleségéhez:

— Való igaz, hogy nagyon boldog vagyok itt. De azért mégis szereinek hazamenni, hogy meglátogassam atyámat, nővéreimet és kiveireimet. Engedj tehát el rövid időre; hamarosan vissza fogok térni.

— Nem szívesen bocsátlak el, — volt a hercegnő válasza, — mert tartok tőle, hogy valami baj ér a hosszú uton. Am ha erőnkerejével menni akarsz, nem tartlak vissza. Vedd azonban ezt a szelencét, s legyen gondod rá, hogy sose nyisd ki. Mert ha kinyitod, akkor nem lehet reményed, hogy valaha visszatérj.

Urishama megígérte, hogy gondját fogja viselni a szelencének és azt soha és semmikörülmények közt nem nyitja ki. Aztán csónakba szállt s derekasan evezett, míg nem jó sokára kikötött hazája partjain.

Am ni történt azalatt, míg ő távol volt hazájától? Hova lett atya háza és kertcskéje? Mi történt a faluval, amelynek valamikor lakosa volt? A hegyvidék változatlanul megvolt, de az erdőt, mely azt borította, kivágták. A kicsiny patak, mely atya háza alatt elfolyt, most is csobogott, de hova lett partjairól a ruhát mosó nők vidám csapata? — Szemmelátható volt, hogy valami különös esemény történéhetett, mely rövid három év alatt

mert azt hiszi, hogy csak a Tisza-féle választójoggal teremthet oly parlamenti, amely — Ausztria számára újabb tíz esztendőre biztosítani fogja a közös vámterületet. Bécsnek pedig ez az istensége és minden más sifli.

Jaj az adó!...

Ilyenkor, amikor közeledik az új év, rendszeren nagy befűs táblák jelennek meg az üzletek kirakataiban: «Karácsonyi és újévi ajándékok felirattal. A hivatalos Budapesti Közlöny, amely a maga hivatalos szélességében nem szokott ünnepi meglepetésekben utazni, ezuttal kivételt tesz és erősen dagozik egy nalgyszabású újévi meglepetésen. Karácsonyi számokat rendez a jó öreg Közlöny. A borzalmasan lesújtó olvasmányok egész tömegét zudítja a szegény emberiség nyakába és az olvasmány tárgya az adó! Oh és jaj: az adó!

Dudolja, harsogja, zengedezi és fuvojjazza a Közlöny az örök változatlan témát: fizess, fizess, mert különben...

Mint félelmetes dandárok vonulnak fel a fejezetek, az új alapok, az új rend: az adóbevéltési vállalat és hasonló jók.

Folyik, folyik a nagy mű az áradásnak meg nem szűnő és meg nem csökkenő bőrségével, valóságos ünnepi kiadással örvendeztetve meg a hivatalos lap irodalomkedvelő olvasóját.

Nem tudunk megszabadulni attól az aggodalomtól, hogy ez a nagy mű könyv, illetve album-alakban is meg fog jelenni, hogy végzetévé legyen a polgárnak, aki beléje temetkezik. Mert mi a polgár sorsát csak a következő lefolyásban tudjuk elképzelni. Első év: a polgár megveszi az új adóról szóló művet, amely ugynevezett gyémántkiadásban alig valamivel nagyobb, mint az ő- és új testamentum együttvéve és futólag áthatol rajta. Második év: a polgár most már az ugynevezett függelékkel, megjegyzésekkel, toldalókat és csatolmányokat is elolvassa. Harmadik év: a polgár rendszerbe foglalja így szerzett adóügyi ismereteit. Negyedik év: a polgárban lassankint az a meggyőződés érlelődik meg, hogy ő most már tisztában van az egésszel, és érti az új adótörvény minden csínját-bínját. Ötödik év: a polgár ezt a meggyőződését nyilvánosan is valjha, többek jelenlétében hangosan erősíti, hogy ő érti az új adóügyi eljárást, amire az orvos bizonyítványa alapján — beviszik a szanatóriumba.

ekkora változást idézett elő. Mikor két férfi közeledett a part mentén haladó uton, Urishama hozzájuk lépett és így szólt:

— Kérem, meg tudják nekem mondani, hogy hova lett az a ház, mely valamikor itt állt és melyben Urashima lakott?

— Urashima? — kérdezték amazok. — Hogyan? Hisz már száz éve annak, hogy Urashima halászás közben a vízbe fulladt. A szülei, testvérei s azok unokái már régen meghaltak. Régi, nagyon régi történet ez. Hogy lehet ön oly balga, hogy azt a házat keresi? Már száz éve annak, hogy az romba dőlt!

És ekkor nyomban világossá lett Urashima előtt, hogy a Tengeristen palotája ott a nülönokon túl, a maga korallalaiva, rubingyümöskéivel és aranyfarku sárkányjaival csak Me-seország valami része lehet, s hogy ott egyetlen nap bizonyára oly hosszú, mint a földi világon egy év, úgy hogy a Tengeristen palotájában egy év fölér száz földi esztendővel.

Egészen természetes, hogy Urashimának nem volt kedve megmaradni otthon, mikor minden rokona meghalt s a föld alatt pihent, sőt eltűnt a föld színéről maga a falu is. Sietve felkerekedett tehát, hogy visszautazzék feleségéhez, a Sárkányhercegnőhöz.

Am merre volt az út? Sehogy sem tudta megtalálni vezető nélkül.

— Talán — gondolta — jó lenne, ha kinyitnám a szelencét, melyet feleségemtől kaptam. Ez talán képessé tesz arra, hogy megtaláljam az utat.

És ennek a szerencsétlennek, a kiszabadtására senki se fog egy lépést se tenni, — mert már az eddigi ismert részletek után mindenki tisztában van vele, hogy normális értelmű ember ebben a labirintusban — amit a új adóügyi eljárásnak neveznek, el nem igazodhatik. Legalább rövid néhány esztendő alatt nem. Ha a kormány addig fölfüggesztené az adóbehajtást, a meddig a közönség nyugodtan tájékozható: mit, mikor, miért, mennyit, hol és melyá lkalommal kell bevallania, és fizetnie, akkor igazság szerint egy fél évszázados adónemfizetés aranykorának kelene házfánkra fölvirradnia. Ezt a törvényt tartaná csak a szultán a bolgár hadsereg elé, hogy menjen át rajta és százat egy ellen: a viléz armádia pányk futással, egész testében remegve, hanyat-hemlok rohann vissza Szófiába.

Mi, sajnos, nem menekülhetünk az adó új rendje elől se Szófiába, se máshová. — Megtesszük az egyetlen, amit az egészségünk érdekében tehetünk. Nem olvassuk el a hatalmas új munkát, annál kevésbé, mert akik olvasás, sirva és rémülten mondják el, hogy minél többet megért belője az ember, annál kevesebb benne a gyönyörűsége. Megadóztatja ez az új rend a hajnali álmot, sőt még — magát az adót is. Mnek tudni mindent. Amti okvetlenül közlendőnek tart velünk az államkincstár, azt majd megüzemi ugyanis — a végrehajtóval.

Jaj, az adó...

A politika.

A választójogi reformról. Egyetlen ülés alatt.

Gróf Tisza István a választójogi reformról írt cikket a «Magyar Figyelő»-be, a saját lapjába, melyet a parlamentben elsajátított oktroával terjesztenek azok között, akiknek érdekük Tiszával jó barátságban lenni. E cikkben, amely nyilván a kormány választójogi reformjának harangoz be, Tisza egy — szerrinte — zseniális fogással él. Az ipari munkásokat egyfelől, a nem szakképzett s a földmunkások ellen izgatja, azt irván, hogy ugyan minek a választójogi jog olyanoknak, akik keveset keresnek, vagy akiknek létérdekei nem azonosok a szakképzett ipari munkások létérdekével! Barátságáról és nagyrabecüléséről biz-

Igy tehát engedetlenül megszegte azt a parancsot, hogy nem szabad kinyitnia a szelencét, vagy talán, amilyen balga fiú volt, megfeledkezett róla.

Valamiképp kinyitotta tehát a szelencét, s mit gondoltok, mi tört elő abból? Semmi más, mint egy fehér felhő, mely a tenger felé szállt és tovalebegott. Urishama utána kiáltott, hogy álljon meg, a part mentén futva követve s közben sirva jajveszékelt, mert most már eszébe jutott, hogy mit ígért feleségének, s hogy ezek után alig lehet reménye, hogy valaha viszontlássa a Tengeristen palotáját. Am ereje hamar elhagyta s nem tudott sem futni, sem kiáltani.

Aztán hirtelen öszülni kezdett a haja s fehér lett, mint a hó, homlokát és arcát elborították a ráncok, mint a vén embereké. Majd lélegzete eállt s ő holtan hanyatt esett a parton.

Szegény Urishama! Meg kellett halnia, mert balga volt és engedetlen. Ha megtette volna azt, amit meghagytak neki, talán elélt volna ezer évig is. Nem akartok eljönni velem megnézni a Sárkánypalotát odatal a tenger partján, ahol a Tengeristen él és királyként uralkodik a sárkányok, teknősbékák és halak felett, ahol a háknak smaragdlevelük és rubinbegyőjük van s ahol a halak farka ezüst, a sárkányoké pedig tömör arany?

tosítja a szakképzett munkásokat, akiknek szívesen ad választójogi jogot, úgy, hogy a választók száma az ő javaslata szerint 1 millió 700.000 lesz. Egy ilyen javaslatnak akarja Tisza megnyerni a munkásságnak egy részét azért, hogy a másik rész ellen izgatja őket felületes, bornirt okoskodással egyrészt, és oly hízelgessel másrészt, melyből kiordít a láb Tisza többek között azzal hízeleg a szakképzett munkásságnak, hogy intelligensnek s politikailag érettek tartja. Hét ha valóban annak tartja, hogy tétélezhető fel a politikailag iskolázott munkásságról, hogy elfogad egy olyan választójogi törvényt, mely az összmunkásság háromnegyed részét kizérja a jogból? A munkásság nagyon jól tudja azt, amit Tisza, tudniillik, hogy félmillióval több választó nem képes megváltoztatni a mai osztályuralom képét, nem vethet véget a választójogi visszaéléseknek, szóval nem ér semmit. Kitűnően tudja a munkásság, hogy a demokrácia ügyét csak az egész nagy tömeg viheti diadalra, amely ki van zárva az alkotmány sáncaiból, az olyan primitív ravasz alkotás számára, mint a Tiszáé, nincs egyebe a megvető mosoly nál. Ha még lehet, ezek után még jobban gyűlöli Tiszát, mint ennekelőtte.

A félbolond geszti oligarkában veszett elenséget látja a magyar munkás, a szakképzett éppen úgy, mint a szakképzetlen vagy a földmunkás. De annál melegebb szeretettel fordul a másik gróf, Apponyi Albert felé, aki az ellenzék külügyi értekezletén remek szép és világraszóló bizonyosságát adta, hogy tevékeny életének őszén szakított a «fonák tradíciókkal és hazája jövőjét, dicsőségét nem néshab, csak a hamisítatlan demokráciában, a munkásmilliókra való őszinte támaszkodásban látja. Amiként Apponyi, úgy fordul meg számos történelmi mágnás név viselője. Ők az igaziak, az életük tévelységeit bevallani nem szégyenlők, akik fenntartás nélkül állanak az általános, egyenlő és titkos választójogi jog zászlója alá.

A magyar delegáció, a munkapárti külnitmény, albizottságilag egyetlen ülés alatt elintézte a egész hadügyi költségvetést. Jövőhagyta, helyeselte, dicsérte a társaság az egész nagy hadsereg-izgatást, anélkül, hogy tudná, mit helyesel, de teljesítette a parancsot, Auffenberg nek megszavazta a sulyos milliókat, jó képet vágva a szomorú komédiához, azon az elvi alapon, (a munkapártiak egyetlen elve ez), hogy megszavazni ugyanis muszáj, hát jó képet vágunk hozzá, amivel Auffenberg kegyét és a bécsi kegyeket megszerezhetik. Hogy ugyanez az Auffenberg volt az, aki ellen Tisza és a pártja frontot akart csinálni, hogy ugyanennek az Auffbergnek az eltávolítását ígérték be az idei tavaszon, amikor fogadkoztak, hogy a legközelebbi delegációba nem teszi be már a lábát Auffenberg, erre már nem gondolnak, úgy tesznek, mintha elfelejtették volna s amit az ember elfelejtett, az mintha sohasem történt volna meg. Vigan haladnak és ezidőszert az a legholdogabb munkapárti, akit Auffenberg kiűntet kedélyes megszólítással, hogy:

— Derék nebánts a magyar ön tisztelt delegátus ur.

El van intézve hát albizottságilag nemcsak a külügy, hanem a hadügy is és a hiteltelített külügyi jelentést kedden délután plenáris ülésen tárgyalják.

Az lehetne eképpen leírni, hogy a delegáció érdemleges munkája tulajdonképpen a keddi plenáris üléssel kezdődik meg, hogyha nem tudnók, hogy a plenáris tárgyalások is csak formalitások a delegáció ugynevezett munkálkodásában.

ÜNNEPÉLY Erzsébet királyné emlékezetére.

A debreceni Felső Kereskedelmi Iskola ifjusága 1912. évi november hó 1-ikén, kedden délelőtti 10 órakor ünnepélyt rendez Erzsébet királyné emlékére, melynek műsora a következő:

1. Hullassatok könnyet. Schnöller-től. Előadja a vegyes kar.
2. Unenpi beszéd. Tartja Rochlitz Herman tanár.
3. Temetés, Sass Edétől. Szavalja Nobik Lajos, középszályu tanuló.
4. Éjjeli zene. Téglás Gábor-tól. Lesskó Jolán középszó osztályu tanuló zongorakísérete mellett előadja Deckert Ilonka középszó osztályu tanuló.
5. Erzsébet királyné. Irta és felolvassa Diemen Gizella, a nő-önképzőkör elnöke.
6. Az éj vigasza, Haják Károlytól. Előadja a vegyes énekkar.
7. Szent Erzsébet koporsója, Szávay Gyulától. Szavalja Szegő Erzsébet, felső osztályu tanuló.
8. Résignation, Danclától. Haják Károly tanár zongorakísérete mellett előadja Nagy László középszó osztályu tanuló.
9. A gödöllői erdő, Pósa Lajostól. Szavalja Nickl János, középszó osztályu tanuló.
10. A reményhez, Csokonaitól. Dalama Lavotta Jánostól. Előadja a vegyeskar.
11. Népdalok. Előadja a zenekar.

Érdekes válópör.

Egy asszony,
aki kártyázik.

Egy debreceni szatócs érdekes válókeresetet nyújtott be a felesége ellen. A válások nagyon gyakoriak mostanában Debreczenben s azok, mely alkalmat ad rájuk, legtöbbszörre, sajnos, az a sablon, hogy az asszony megcsalta az urát. A debreczeni «kiskereskedő» válópöre, ami az okát illeti, teljesen eltér ettől a megszokott sablontól. A férj azzal vádolja feleségét, hogy őt teljesen — tönkre teszi, mert — kártyázik.

Gazdag asszonyok közt eléggé gyakoriak az ilyen szenvedélyek, amelynek divatja már meg lehetőségen régi. Teázó délutánokon «összegyű» az egymáshoz szokott társaság s miután elfogyasztották a teát meg a csemegéket — következnek az eglévezetesebb csemege, a kártya. — Többszörre ramslit játszanak vagy régebbi nevén «anghen»-t. Nem nagyon komplikált játék ez és tulnyomó szerepe van benne a szerencsének, habár megfontoltág és spekuláció is kell hozzá. Nagy tételek mellett, ahogyan a vagyynos asszonyok is játszik, igen nagy összegeket lehet nyerni vagy veszteni.

A szatócs esete azt bizonyítja, hogy a játékszenvedély a elgkevesebbé tehető csalákok asszonyaira is átragadt. Ha a kispolgári családokban talán nem is megy olyan magas tételekre a játék, ezeknél kisebb, de állandó veszteségek természetesen sokkal károsabb hatásúak, mert igen könnyen fölbillenthetik a háztartás egyensúlyát.

A kiskereskedő azt panaszoja, hogy amibár ő nagyon gyöngéden bánt állandóan a feleségével s minden óhaját teljesítette, sőt fajt sem kívánta tőle, hogy az üzletükben segítőtársa legyen, az asszony többszöri kérejmére sem mondott le a kártyázásról. Gyakran vette észre, hogy az üzlet napibevételéből elég nagy összegek hiányoznak.

Ezeket mind a felesége lopta el, hogy szenvedélyének áldozhasson. Mivel a felesége külföldön is javithatatlanul könnyelmű és pazarló, ragaszkodik a válóshoz.

Irodalom.

A Nyugal. Ignóty, Ady Endre és Fenyő Miksa szerkesztésében megjelenő szépirodalmi folyóirat 1912. évi november hó 16-iki száma a következő igen érdekes tartalommal jelent meg: Ignóty: A politika mögöl. Ady Endre: Margit és sorsunk. (Verses elbeszélés. Folytatás.) Csáth Géza: Egyiptomi József. Térey Sándor: A leány olvas. (Vers.) Szabó Dezső: Jamesto olvasom. Szép Ernő: Két vers. Kafka Margit: Máriae vei (Regény.) III. Lányi Viktor: Lohengrin (Részlet Wagner operájának új magyar fordításából.) Székely Ferencz: «Bankokrácia» (Levél Radó Sámuelhez.) Ady Endre: Versek. Felvinczi Takács Zoltán: Négyen a nyolcak közül. Kéri Pál: Törökország végzet. Műmelleklet: Orbán Dezső, Pór Bertalan, Berényi Róbert, Femes Beck Vilmos és Tihanyi Lajos rajzai. Függetlenség: Ignóty: A farkas. Lackó Géza: Gábor-Liptai: A sarkantyú. Csáth Géza: Debussy: Children s Corner. Karintay Frigyes: Johannes Jensen: Madame Dora. Füst Milán. Keleti Adolf: Vázlatok a modern nevelésről és oktatásról. Vészi Margit: Negyedik Henrik Reinhardt rendezésében. Disputa: Lengyel Géza: Műcsarnok. Főmunkatársak: Ambrus Zoltán. Babits Mihály, Halász Imre, Móricz Zsigmond, Osvát Ernő, Schöplín Aladár. Szerkesztőség és kiadóhivatal: X., Lónyay-utca 18. Szerkesztőségi órák d. u. 4—6-ig. Előfizetési ára: Egy évre 24 K. Félévre 12 K. Egyes szám ára 1 K 20 fillér. Megjelenik minden hónap 1-én és 16-án. Telefon: 174—24. Mutatvány számot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal.

Apró riportok.

(A kávéház.)

Szorongó szívvel olvastam mindig a kifakadásokat a modern kávéházi élet elen. Hiszen ezek az emberek soha nem voltak kávéházban? Ezek csak a tükörablakokon megtört fényt veszik észre, hát persze, hogy ez a homályhoz szokott szemnek megtöri minden tisztánlátását, csupán fényt, papírt és nélkülözhető csillogást átnak benne. Szeretném az én emfereimét bevinni egy kávéházba és csak egyetlen embert mutatni meg nekik, aki úgy oda tartozik a kávéházhoz, mint a gyufatartó a márványasztalhoz.

Amint belebámul a nagy semmisségbe, a mint nézi a körülötte hemzsegó életet, me'nyek vígságából és gondtalanságából ő is reményt merít további küzdelméhez, önkénytelenül is arra gondolok — hogy ennek az embernek az élethez dacosan ragaszkodó akaratát ez a légtör fűti, magyarosan — ennek az embernek az életét a fény és a csillogás tartja fönn.

II.

(Egy hadnagy mesélte el.)

Tudja kérem sokat járok a színházba — sokat vagyok a színházi közönség hangulata között, nem is törődöm vele, arra meg éppenséggel nem pazarlok időt, — hogy egy pár pszichológiai tapasztalattal gazdagítsam nőkről alkotott véleményemet, mert hisz ők érdekelnének elsősorban, ha ilyenekre vetemednék. Történt azonban a színházi pénztár előtt egy jelenet, melynek titkos rugóit nem vagyok ugyan képes megfejteni, de olyan mar-

káns vonásokkal él képzeletemben — hogy az kimondhatatlan.

Elöttem egy elegáns cukrászleány. Ohgy honnar tudom? Hiszen nap-nap mellett átom egy Fő-utcai cukrászda ablaka mellett réveteg szemekkel ábrándozni. Közvetlenül elöttem vette meg jegyét. Mellékes hová.

Amint azonban a pénzt leolvasni kezdi, — ijedt arccal, legalább olyan ijedt vot tekintete — mint nyugalmából felzavart galamnak, — veszi észre hogy hiányzik egy koronája. Minden restelkedés nélkül, inkább ártatlan mosolylyal mint sértett önértetétől vergődve, kér tőlem egy koronát. Megadtam. És tudja mit hallottam társaimtól, mikor ezt a jelentéktelen jelenetet elmondtam nekik?

Hogy közülök többel, különösen a gyakori színházlátogatókkal is megtörtént ez az eset. Amiről tehát arra következtettem, hogy a kis cukrászleány ártatlan mosolya egy jól álcázott üzleti fogás.

A további következtetés a maga dolga.

HIREK.

A kifejlődés.

A balkáni tragédia a kifejlődés felé közeledik. Törökországot végsőleg megalázták és a háborúnak nem sokára vége lesz. A züllött török hadsereg a Balkán-népek hadiszerecsényét többé meg nem fordíthatja és a török kormányra hárul most már a kötelesség, hogy Törökország európai birtokaiból megmentsen annyit, amennyit még lehet. Ez volt a célja azoknak a tanácskozássoknak, amelyeket Noradunghian külügyminiszter Giers orosz nagykövettel folytatott. Mert Oroszország keze játszott ugyan közre a Balkán-szövetség megteremtésében és a hivatalos orosz politika tüntető rokonszenve bátorította a szövetségeseket a háborúra, de Törökország éppen azért számít arra, hogy — Oroszország valamennyi hatalomát is nagyobb súlyjal és befolyással lépht föl oly irányban Bulgáriánál, hogy legyen irgalmas a egyözött iránt.

Oroszország maga is látja, hogy Bulgária nagyobb eredményeket ért el, mint Pétervározt szerették volna. Bulgária kezén Konstantinápoly azt jelentené, hogy a beteg ember helyett egy fiatal, erős legény állana őrt a Dardanéljárnál. Oroszország ezért vállal a béke mellett szerepet.

A békefeltételek már szinte előreláthatók. Törökország Konstantinápolyon kívül elvesztette majdnem egész európai birtokát. Törökország megkapja a fegyverszünetet, de a föltételek követeli Bulgária a Csataldzsai vonal átadását, — Drinápoly, Skutari, Monastir és Janina városok átengedését és megjelöli Törökországnak azt a területét, amelyet a szövetségeseik maguk közt

Ferdinánd király úgy látszik, hogy nem vonul be Konstantinápolyba. A békének ez lesz az igazi biztosítéka. De az igazi béke csak akkor következik el, ha Szerbia nyitja is ismeri Albánia függetlenségének jogosultságát és lemond nagy hatalmi hóbortjáról. A szerb sereg már nem megy Durrazó felé, Szerbia belátja, hogy a hármasszövetség elhatározása szilárd. Hét millió szurony fénye viágítottla meg ez elhatározás lapját és nem csuda, hogy ha Oroszország leintette a kis Szerbiát.

Oroszország állott a dolgok mögött, és bizott a hármasszövetség tagjai között való összekülönbözésben.

De a hármasszövetség erősebb, mint valaha. A hármasszövetség azonban éppenséggel nem egyérszű. Anglia és Franciaország szembehegyezkedtek Oroszország politikájával. Oroszország egyedül áll. Elötte Németország ötmillió katonája, alatta a monarchia hdeareje és hátul Mukdennél — a japán. S ha jól látjuk, a békét ott Mukdennél döntötték el, a japánok. Egy orosz mozdualt Európa nyugata felé és hátul macskaugrásra készen áll a japán.

visszavonulóban Azsia feé, — hogy otthagya Európát Kaukázus fiainak, Aziából már idefelé néz és a hatalmas szláv testen keresztül-

— **A református egyházkerület gyűlése.** Ma délelőtt tartotta a ref. egyházkerület bírósága a rendes gyűlést megjőző szokásos ülését. — Maga a nyilvános egyházkerületi rendes gyűlés holtan reggel kezdődik s előreáthatóan 2—3 napig fog tartani.

— **Értesítés.** A m. kir. honvédelmi miniszter urnak folyó évi 124121. számú rendeletével a főlös számonként kiválasztásra irányuló kérvények a vegyes-bizottság működésének napjáiig elfogadandók. Erről az érdekeltek azzal értesítettnek, hogy felszólamlási irataikat a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztályához mielőbb adják be.

— **Az eltűnt postatakarékkönyv.** Nagy szomoruan állított be ma délelőtt a rendőrségre Tibai Lajos hajdusoboszlói jakos és elpanaszolta, hogy a bejáró cselédjének — akiért pedig törvényes nejét is elhagyta — egy 300 koronáról kiállított postatakarékpénztári beírt könyvet és a cselédkönyvét átadta megörzés végett. Mikor azután visszakérte ezeket, a cseléd az átadást kereken megtagadta és hozzá még meg is szökött tőle. A rendőrség az eljárást megindította.

— **Ebzárlat.** A mezőrendőrkapitányság Debrecen város V. és VIII. állategészségügyi területére, azaz a belváros területére nézve az ebzárlatot 40 napra elrendelte. A zárlat tartama p4alatt az ebek az udvarban megkötve és szájkasárral ellátva tartandók, az utcán pedig szintén szájkasárral és pórázzal ellátva vezetendők.

— **Verekedés a sertésvásárban.** Veszedelmes parátkozás történt ma délelőtt a sertésvásárban. Sárándi Lajos hosszupályai születésű ref. 45 éves földmunkás összeismerkedett egy emberrel, akivel valami ok miatt összeszólközött. Az új ismerős mihamar a cselekvés terére lépett s Sárándi fejét két helyen betörtte. A súlyosan sérült Sárándi fejét a mentők bekötözték, aki azután lassu bandukolással, szótlan némasággal s bizonyára keserű gyűlölettel hazafelé vette útját.

— **Halálczások.** Ma a következő halálozásokat jelentették be az anyakönyvi hivatalnak: Hadházi István ref. 2 hónapos, Balajthy Lajos rk. 51 éves, Cziko Juliánna ref. 1 hónapos.

— **Okvetlen hallgasa meg!** A Nemzeti kávéházban, a vasuti állomással szemben, külföldön sikert aratott Magyar Péter tamburicza zenekara hat magyar énekes és táncosnő közreműködése mellett ma és minden este hangversenyeznek. Beépti díj ni cs

— **Műkedvelő előadás.** A berettyóújfalui községi óvodák javára 1912. évi november hó 30-án a városháza nagytermében műkedvelő előadásra endez a berettyóújfalui ifjuság a következő műsorról: Prológ. Szavalja Bihari Margit urleány. Ének és tánc. Előadja Tardy Anika, zongorán kíséri: Tardy Györgyné urasszony. Felolvasás. Tartja Kerekes Gyula ur. Magyar dalok. Énekli Puky Miklósné urasszony, zongorán kíséri ifj. Fernbach János ur. Szent Erzsébet. Lizenmayer S.-tól. Alakítják: dr. Gazdig Józsefné, Robinson Gyuláné urasszonyok és Robinson Erzsike. Vértatlan meglepetés. Brack Emiltől. Alakítják: Zih Sándorné, dr. Magyar Sándorné urasszonyok és Dunai István ur. Hármán egy ellen. Nógrádi Antaltól. Alakítják Kollányi Boldizsárné urasszony, Zobel Bela, Bartha Anna urleányok és Kerekes Ferencz ur. Hit, remény, szeretet. Koppaytól. Alakítják: Trajánovits Antalné urasszony, Bartha Margit, Nyiri Margit urleányok. Veszedelmes vetélytársak. Kacsány Ödöntől. Alakítják: Szász Istvánné urasszony, Nagy Irén urleány, Balla Sándor, ifj. Nyiri István, Kerekes Ferencz urak. Operett áriák. Énekli Robinson Gyuláné urasszony. Kedvező alkalom. Kochtól. Alakítják: Kollányi Boldizsárné urasszony, Bartha Margit, Bartha Anna László Gizella, Weiszberger Szeréna urleányok és Papp Mihály, Karácsony András, Csapó Lajos, Weiszberger Sándor urak. Ünnepe előtt. A. H. Schramtól. Alakítják: dr. Magyar Sándorné, Puky Miklósné, dr. Gazdig Józsefné urasszonyok és Gööény Ilonka urleány.

SZINHÁZ.

1912 november 18-án, hétfőn, A) bérletben :

TENGERÉSZ KATÓ.

Operette 3 felvonásban.

Személyek:

Steinfeld lovag ellentengernagy — Szabó Gyula Váczi Róbert tengerészkapitány — Farkas Pál. Kopp Gyula sorhajóhadnagy — Szászalmay Gy. Radák Lajos sorhajó-zászlós — Falussy István Kédas Tamás, kormányos — Székely Gyula. Szepi, a Váczi legénye — Máthé Gyula. Ságbi, matróz — Kiss Imre. Temessy, báró — Solti Ernő. Kató, a Kédas leánya — Borbály Lili. Luiza, a kapitány felesége — M. Tordai E. Teréz, Temessy leánya — Aranyossy Anna. Berta, a főorvos felesége — Ligeti Vilma. Radványiné — Arday Vilma. Szobaleány — Vámos Gizella.

Heti műsor:

Kedden: Tengerész Kató, operett. B) bérlet. Szerdán délután: Csizmadia, mint kísértet. Vigjáték. Ifjusági előadás. — Este: Tengerész Kató, operett. C) bérlet. Csütörtökön: Hoffmann meséi, operett. A) bérlet.

Pénteken: Brezeda ur, vigjáték. Ujdonság. B) bérlet.

Szombaton: Sötét pont, bohózat. Ujdonság. C) bérlet.

Vasárnap délután: Kis gróf, operett. Mérsékelt helyárrakkal. Bérletszűnet. — Este: Sötét pont, bohózat, kis bérletben. Barna — Szemző Anna.

TENGERÉSZ KATÓ.

(Operette 3 felvonásban. — Szerzette Jarnó György. Először adták a debreczeni színházban 1912. nov. 12-én.

Egy kis bevezetéssel kellene megkezdeni ezt a kritikát is, amelyben fel kellene sóhajtanunk: istenem, istenem, minden jó, ami Pestről, a mi hájósan na'v művészeti központunkról kerül a jó vidékre — ha még olyan lehetlenség is. «Tengerész Kató» nagy sikert aratott tegnap este a debreczeni színházban. Nagyön is nagy sikert, de mérget vehetünk rá, hogy megbukik, ha valami névtelen szerzőtől tit került volna színe legelőször. Szinte éreztük, hogy mennyire szuggesztív hatással van a publikumra a pesti nagy siker. Oh kérem, egy Pesten sikert aratott darabot leszólni izléstelen ség, na pedig önálló véleményt mersz róla alkotni, vakmerő vagy és legjobb esetben is tudatlannak tartanak. No de ebbe bele kell nyugodnunk. Eszünk égában sincs most keseregni a «Tengerész Kató» sikerén. Ha tényleg tetszik a publikumnak, ám csak hadd lelje benne a gyönyörét. Merek fogadni, hogy rövid időn belül nem lesz olyan ember, aki ne látta volna a Tengerész Katót.

Nem hibavalóság volna a kritikustól szembehelyezkedni az általános véleménynyel és megkritizálni a darabot, (mert volna benne mit megkritizálni), amikor tegnap este nagy-nagy sikert aratott? A Tengerész Kató zenéje tipikus Jarnó-zene. Nincs benne semmi új, semmi eredeti. Hiába keresünk egy még nem hallott akkordot, egy friss taktust. Csupa banáltság elejétől végig az egész — és ezért tetszik éppen a közönségnek, amely Debreczenben épügy, mint Pesten nem veszi be azt, ami neki tulmagas és nehezen emészthető. Ez, kérem, az igazság. A librettóról pedig, tessenek megergedni, hogy ne is beszéljünk. Csak nem tetszenek talán egy operett-librettót komolyan venni? És ugye naivság volna tőlünk is kritikai bonckés alá venni az ilyen felszínes, férc-munkákat, amelyek közül a Tengerész Kató szövege sem tiszteletreméltó kivétel. Ennyit a Tengerész Katóról. És mind-ezek után megismételjük, hogy ez az operette nagy sikert aratott Debreczenben. Elhatározóan nagy sikert. Révdesen sláger-darabja lesz a szezonnak, ami talán fájhat azoknak, akik a színházat még mindig templomnak tartják, vagy azoknak, akik még tudnak hinni a komoly

művészetben minálunk is — de nekünk igazán nem fáj. Sőt örülünk, hogy Zilahy Kaszsa-darabhoz jut, ami bizony reá is fér egy kicsit a mai nehéz világban.

A debreczeni színtársulat operette-személyete ambícióval és sikerrel dolgozott a Tengerész Kató előadásán. Külsőségeiben Borbély Lili és Falussy produkáltak a legtöbbet. Tapstán nem volt hiány. Máthé Gyula természetesen megint a karzatnak játszott — no de ő, ugy látszik, hogy javíthatatlan. Annál több nelegséget és színt vittek a szerepeikbe Kassay, Szabó Gyula, Lévyai Farkas Pál, Solti, Tordai Erzsit és Székely Gyulát nem hagyhatjuk ki azoknak a sorából, akik megálictrák a helyüket. Kiss Imre kivágott egy pár «hamisat» — noha mindössze egy néhány hangot énekelt. Végül nem hagyhatjuk szó nélkül azt, hogy miért teszi ki az igazgatóság a közönséget olyan torturának, hogy Aranyosi szármalmas erőlködéseit (u. n. szárnypróbálgatás) «élvezze» végig. Nem tudjuk, hogy szerepelt-e már más színpadokon is a kisasszony, de az bizonyos — hogy mi csak sajnálni tudjuk. Sajnáljuk azért, hogy nincs benne elég önkritika ahhoz, hogy helássa, mennyire kiozza csiripelésével (borsánat, de «hangját» nem nevezhetjük másféleképpen) önmagát és a jó debreczeni közönséget. Kassay főrendező és Mártonfalvy karriester dicséretes munkát végeztek. Teljes elismerés illeti mindkettőjüket az operett sikeres színrehozataláért. Sz. J.

Tengerész Kató oly zsufolt ház előtt folyt le a premier — amilyen még ez idényben nem volt. Az operett fényes sikert aratott. — Nagy tetszésben részesült Borbély Lili, M. Tordai Erzsit, Aranyosi Nusi, Falusi, Kassay Máthé, Farkas, Szabó, Székely Gyula, stb. Az operett ma és holnap megismételik.

Hoffmann meséi. Az örök becsü operette csütörtökön kerül színe. A főszerepeket Zilahyné Borbély Lili, Csanády Irma, M. Tordai Erzsit, Székely, Kemény, Solti, Kassay Farkas játszák.

Ifjusági előadás. Szerdán f. hó 20-kán d. u. 3 órakor rendkívül mérsékelt helyárrakkal Ifjusági előadás lesz tartva. Ez alkalommal Szigeti József felette mulattató népies színműve, — a «Csizmadia mint kísértet» A davrabban ismét Zilahy Gyula is fellép, ameyben a kedves Miska csizmadiaianast játsza. Az öreg csizmadiajt Székely Gyula játsza. A többi szerepeket Uti Gizella, Vajda Ilonka, Kemény, Pethő Szászah'ni stb játszák.

Legközelebbi ujdonság. Szombaton lesz, — színe kerül a «Sötét pont» kacagató bohózat.

A kis cukros.

Lába kelt az apróságoknak.

Az ember akárhányszor gondolkozásba esik, miképpen lehet az, hogy némelyik zsenge korban lévő, fiatal teremtés olyan hamar letér a tisztesség és becsületesség egyenes útjáról — és olyan korán belebukik a romoltság és bűn fertőjébe?

Pedig így van ez és nap-nap után követik el könnyeim, meggondolatlan tetteiket a fiatalok bűnösök, melyért aztán egy egész életen át bűnhődnek.

Itt van például egy eset, amelyet ma délelőtt jelentettek a rendőrségnek.

A rendőrségen megjelent ugyanis Rosenfeld Elek, Tizenháromváros-utca 6. szám alatti akos, és elpanaszolta, hogy egy Teves Irma Mária nevű 16 éves foglalkozás nélküli leány tőle egy pár nő cipőt, egy hálóreklit, cukrot és szappant, — körülbelül 10 korona értékben — el tulajdonított.

A szépen induló leány tehát szépen beszerezte a szükségeseket. Új cipőt szerzett a régi helyett. Biztosan fájhatott éjjel. Ez ellen való a hálóreklit. Sőt, hogy teljesen jól érezze magát és nyalakodhasson is egy kicsit, hát a cukort sem hagyta gazdtalanul.

Persze ezt a könnyű beszerzési forrást nem hagyta szó nélkül a károsult Rosenfeld Eek és feljelentette a rendőrségen.

A kis cukrost rögtön vallatóra fogták. Ez azonban nem tartott sokáig, mert tettét beismeré. A rendőrség átadta a kir. ügyészségnek, mely az eljárást megindította ellene.

A kis cukrosnak ilyenformán tehát alighanem lesz ideje az eltulajdonított cukrot a hűvösön, akarom mondani a meleg cellában — elszopogatni.

Lopás a katolikus templomban.

A könyvelő ridikülje.

A hideg idő beálltával mind gyakrabban és gyakrabban lesznek a lopások. Ugy látszik, a nyomor már nem bírja elviselni a szerencsétlen munkanélküliek és mivel nem akarnak éhen elpusztulni, hát inkább a lopásra vetemednek. Ja, élni kell!... A gyomor megköveteli a magát és nem tűr halasztást.

Némelyik már annyira elszánt és vakmerő, hogy nem ártalja gaztettével az Isten házáat beszennyezni. Az már igazán elszomorító.

Ma reggel történt egy ilyen eset.

Vaszil Mariska Csapó-u. 31. szám alatt lakó könyvelő ma reggel úgy fél 9 óratájban a Szent Anna-utcai római katolikus templomba ment és ott buzgón imádkozott.

Közben néhány percre elhagyta a helyét. Mikor visszatért, megdöbbenne tapasztalta, hogy feketeszínű bőrridikülje — mely 46 korona 23 fillért tartalmazott, nyomtalanul eltűnt apadról, ahol távozása előtt hagyta.

Mikor kijött a templomból, első dolga az volt természetesen, hogy a közeli rendőrségen panaszt tegyen a vakmerő lopásról.

A rendőrségen persze annak rendje és módja szerint felvették a panaszt és a vakmerő és elvetemült tolvajt erélyesen nyomozza.

Legujabb.

Saját tudósítónktól.

Ultimátum Szerbiának.

Bécsből jelentik: Ugron belgrádi követ állítólag holnap adja át az ultimátumot a provokáló Szerbiának.

A delegáció.

Budapestről jelentik: Az osztrák delegáció ma tartotta meg ülését, amelyen a rendkívüli katonai hitelt tárgyalták és fogadták el.

Németország velünk.

Berlinből jelentik: Ferencz Ferdinánd trónörökös pénteken érkezik Berlinbe. Németország ki fog tartani a monarchia mellett, amit Vilmos császár a trónörökös tudomására hoz.

A képviselőház ülése kordonok mögött.

Budapestről jelentik: A képviselőházat november 25-ikére összehívják. Megbízható forrásból értesülünk, hogy az ülés kordonok mögött fog lefolyni, amelyen a jövő évi költségvetést tárgyalják.

14 órás ütközet.

Konstantinápolyból jelentik: A csataldzsa nagy ütközet, amely a bolgárok megsemmisülésével végződött, teljes 14 órahosszáig tartott. A sebesültek száma a halottakéval együtt a félszázézeret közelíti meg.

Agyonlőtt mérnökök.

Presztácsról jelentik: Két földmérő mérnök ma a határban dolgozott. Egy csendőr földjére kerültek, aki minden ok nélkül rájuk támadt. — Dulakodás közben a két mérnököt agyon lötte.

Óriási török győzelem.

(Szenzációs fordulat a háboruban. Bekerítették és tönkrevették a törökök Csataldzsánál a bolgárokat. A balkáni államok kudarcra. A Monarchia is támad.)

Szenzációs fordulat történt a Balkánon folyó véres háboruban. A már-már megvet és hékéért könyörgő Törökország összeszedte minden erejét és halálos csapást mért a bolgároknak és ezzel összes ellenségeire. Ez a nem várt és szinte hihetetlen fordulat teljesen megváltoztatja a helyzetet a Balkánon. A törökök úgy látszik, hogy nagyon jól csinálták a dolgukat — az oroszlan barlangjába csalta ellenségeit.

Most már tény, hogy a világ egyik legnagyobb ütközetét Csataldzsánál vívták. Iszonyu erők támadtak egymásra és épp oly iszonyu az eredmény is. Ezek kerültek fogságba és még eddig nem állapítható tízezrek fekszenek hotan és sebesülten a harctéren.

A csataldzsa vereség rémhir a szlávokra. A balkáni szövetség teljesen összeroppant, ha amint elvárható, a törökök kiaknazzák győzelmeiket. Hisz a bolgár haderő volt eddig is az egyedüli alapja a balkáni államok hadviselésének. Most ez a haderő megsemmisült. Mi lesz a következmény? Ugy látszik, hogy az apró szláv vérebországozók jókor osztozkodtak a haldokló oroszlan holttestén.

A csataldzsa döntés.

Konstantinápolyból jelentik: Az ottomán seregek felemelték a prófeta zászlóját és megraggyogtatták ismét a félhojdat.

Több nap szonyu harcok után seregenk teljeseleg megsemmisítették a csataldzsa vonaját megtámadó bolgár sereget.

Iszonyu a harcnak az eredménye, eddig még ismeretlen számu tízezrek borítják a csatateret.

A bolgár jobbszárny a török tengeri és szárazföldi agyutüztojóival véletlen állásba került, teljesen elpusztult. A török győzelem teljes. A bolgár sereg nagy részét seregeink teljesen körülkerítették és gy fogságba került. A bolgár sereg vert része fejvesztve menekül, d üldözni sem kell őket, annyira széjjel vannak szórva. Bulgáriának jelenleg nincs hadsereg.

Óriási a török győzelem.

Berlinből, Párisból és Londonból egybehangzólag azt jelentik, hogy a törökök óriási győzelme megerősítést nyert. Az előre nem várt győzelem hatása óriási. A Times harctéri tudósítója jelenti, hogy a török harci kedv ismét magassan lángol. Szinte hihetetlen, hogy mennyire megváltozott a seregek hangulata — jóformán máról holnapra.

Soka nezt az ulemák fanatikus buzdításának mondják, akik tömegesen mentek utóbb a katonák közé. Egyhangu vélemény az, hogy a balkáni helyzet rövidesen teljesen megváltozott. Máról-holnapra ismét Törökország fog diktálni a Balkánon, ami a szláv aspirációkra nagy csapás.

Elfogott bolgár sereg.

Konstantinápolyból jelentik: Az ottomán sereg bekerített egy bolgár hadosztályt és foglyul ejtette. Hir szerint 8600 bolgár került a fogságba, de még több esett el csak ebben az egy ütközetben is és a sebesültek száma óriási.

Ujjong Konstantinápoly.

Konstantinápolyból jelentik: A csataldzsa győzelmi hírek óriási hatással vannak a városra. A lakosság öröme leirhatatlan. A szultán palotái előtt hatalmas tüntetések követték egymást követve a háboru folytatását. A minisztertanács egész éjszaka együtt volt. A tanácskozás eredményeiről annyi szívárgott ki, hogy az ottomán seregek parancsot fognak kapni a további előrenyomulásra.

A török taktika.

Berlinből jelentik: A törökök harci taktikája teljes diadalt aratott. A bolgár seregek megsemmisülve Csataldzsánál: Drinápoly hatalmas védőserege felszabadul és megsemmisíti a bolgárok seregmaradványait. A bolgárok különböző kelepcebé mentek. Két oldalról a török flotta, szemben az összpontosított török sereg, hátul Drinápoly. Csak a harci kedv kellett hozzá török részről, hogy megsemmisüljenek a bolgárok. A harci kedv pedig, úgy látszik, ismét fellángolt az ottománokban. Alig lehet elhinni, hogy a csataldzsa győzelem — véletlenség. A törökök csak régi taktikájukhoz maradtak hűvek.

Támad a Monarchia.

Bécsből jelentik: A Monarchia és Szerbia közötti konfliktus háborura való terelése csak órák kérdése. Szerbia úgy bánik az osztrák-magyar konzulokkal, mintha hadifoglyok volnának. A puzendi és mitrovici konzulok ellen heves tüntetések történtek: megtámadták a konzulátusokat, letépték róla a cimert és lobogót. Ugron belgrádi követ kérdőre vonta ma ezek miatt Pasics miniszterelnököt. Nagyon valószínű, hogy a Monarchia hátba támadja rövidesen a hepctáskodó Szerbiát. Irányadó körök a konfliktus hékés elintézéséről teljesen letettek.

A Haverda-pör epilógusa.

Vojta Antalné válik.

Vojta Antaltól szól ismét a krónika. A soproni fegyház érdekes multu lakójának a felesége, aki Hódmezővásárhelyen övönő, válópört indított a szegedi törvényszéken. A válópör már hónapok óta húzódik, a törvényszék október első hetében már tárgyalta a válópör ügyében. A tárgyaláson Vojtáné megerősítette a válási szándékát. A törvényszék úgy határozott, hogy Vojta Antal, aki nem jelenhetett meg a tárgyaláson, a soproni járásbíróhoz utján: kihallgatja és vallomását csatolja a pör aktájához.

Vojtát a napokban beidézte a soproni járásbíró, amely közölte vele a felesége szándékát és a szegedi törvényszék intézkedését. A darócruhás fegyenc annyira elérékenykedett, hogy köny csilalt meg a szemében. Az élet ke-nény megpróbáltatásaival megküzdött egykori daliás katonatiszt most képtelen volt győzedelmeskedni önmagán és sírása fakadt, mint egy szentimentális ifju.

— Találkozni akarok a feleségemmel, — mondta a járásbírónak — szemtől-szembe akarok vele állani, amikor kijelenti, hogy válik tőlem.

— A felesége határozottan megerősítette a válási szándékát.

— Az nem lehet, hisz ő az egyetlen reményem, akire mindig áhitattal gondoltam a fegyház cellájában... Uj életerőt öntött belém a gondolat, hogy ő még mindig az enyém és hű társam lesz, ha kiszabadulok innen... Ha válni akar, akkor miért ír minden két hétben vigasztaló levelet, miért boldog, hiszen elég az én bajom...

A soproni járásbíróság a kihallgatás jegyzőkönyvét beküldte a szegedi törvényszéknek, amely most december tizenötödikére újabb bejelentési tárgyalást tűzött ki, amelyre elrendelte Vojta Antal elővezetttetését.

A szegedi törvényszéken tehát izgalmas tárgyalás várható december tizenötödikén. — Vojta Antal megjelenése a válpörének tárgyalásán, szuronyos börtönőrök felügyeletével, oly izgató csemege, amilyenben csak olykor-olykor részesül a különlegességekre falánk publikum.

Az ötven éves asszony.

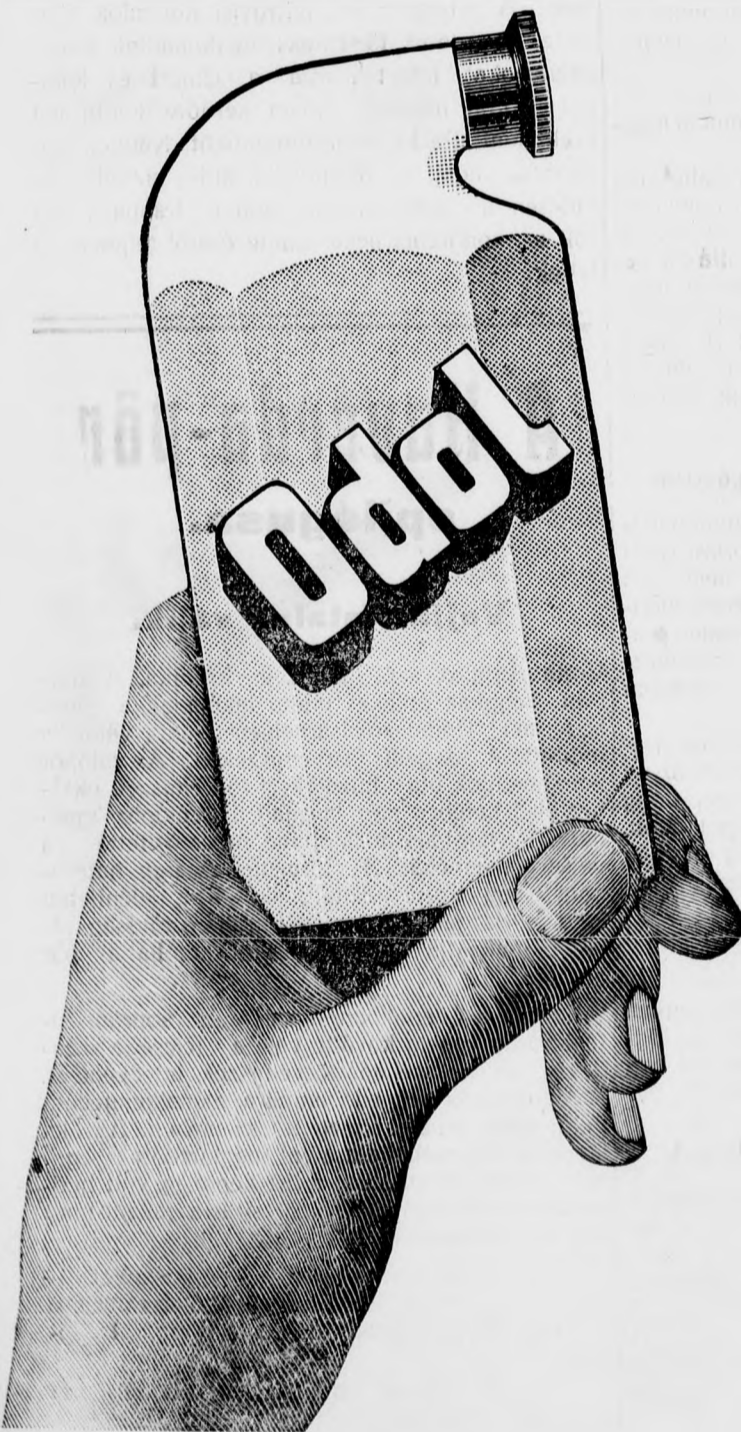
Egy kis elmélkedés.

Ötven év! A tizenhat éves leányok viruló fiataláguk elbizakodottságában bizonyára öregnek tartanak egy ötven éves asszonyt, pedig az az asszony még nem öreg. Igaz, hogy arcának rózsái kissé megfakultak és a

szemei köré finom kis redőket vont a kérelhetetlen idő, de a lelke még fiatal, tele életkedvvel, érdeklődéssel, lelkesedéssel. A régi jó idők asszonyai, abban a percben, hogy az utolsó gyermek is kikerült a házból, társadalmi szempontból ugyszólván megszűntek egzisztálni. Naggyangóhoz illő tódros fejkötőket tettek a fejükre és nem unták el naphosszat kötögetni az ujasokat és harisnyákat a soha ki nem fogyó kis unckák seregének. Társaságba nem jártak, mert azt tartották, hogy mit keresnének már ők a fiatalok között, kiknek egészen más nézeteik és felfogásaik van az életről, hanem csendesen megültek az újságot olvasó «öreg»-ük mellett és hébe-korba elbeszélgettek a régi jó időről, amikor még ők is fiatalok voltak... Az egyedüli színt és melegséget az hozta csak életükbe, ha meglátogatták gyermekeiket és bevonulva a gyermekszobába, eljátszhattak a kicsiny unokákkal, kiknek rózsás arcán a saját gyermekeik mosolyát vélték felismerni. Ez volt az ötven éves asszony sorsa a régi időkben! De kielégítheti-e az élet a mai kor asszonyait, kik ötven évvel fiatalabbnak érzik magukat, mint a mult idők legfiatalabb asszonyai? Erősen kifejlett intellektuális életük, amely lépést tart a legmodernebb nézetekkel és érdekek kíséri a világegyetem folytonos lázas szellemi fejlődését, beletörődne-e abba, — ha azt mondanák egyszerre: «Allj meg! Eddig és nem tovább. Tul vagy már azon a koron, hogy a társadalmi életben te is szerepet tölthess be!» A mai korban az ötven éves assz-

szony a szellemi élet zenitjén van; fogalmai a legtisztázódottabbak, életfelfogása és ítélőképessége a legmegállapodottabb és szellemességében több báj és vonzóerő van sokszor, mint száz fiatal nőben együttvéve. Az ötven éves asszonynak, aki megházasította és férjhez adta gyermekeit, tulajdonképpen a másodvirágzását kelenel élnie. Ha megvan hozzá a szelleme, a tapintata és akarateroje, sokszor még tökélethebb boldogságot éihet el a másodvirágzásban, mint életének tavaszában. Egy szellemes asszony, aki mindenhez hozzá tud szólni, elmésen és talpraesetten, anélkül, hogy oktató hangot használna, idővel a társaság kedveltje és nélkülözhetetlen tagja lesz. A legszellemesebb asszonycknak, madame Recamiernek, Sevignének és Geulisnek legfőbb vonzóereje abban volt anélkül, hogy oktatóni igyekeztek volna, társaságukban mindenki szellemesebbnek érezte önn agát. Minden férjnek jól esik, ha felesége szépségét és eleganciáját dicsérik, de kivétel nélkül büszkeség fogja el, ha nevét a legszellemesebb asszonyokéval emlegetik.

Ne akarjon az ötven éves asszony külsőségekben tizenhat éves leánynak látszani, de ne adja az öreget sem, mert ahhoz még fiatal. A helyes középútat ebben az értelmes, eszes, igazi asszony mindenestre meg tudja találni. Ha pedig azt megtalálta, ne féljen attól, hogy a férje meg fogja unni, vagy hogy öregnek tartásák, mert szellemi szupremáciájánál fogva bátran felveheti a versenyt a legfiatalabbakkal és a legszebbekkel is.



Ajánlatos,

ha néha eszünkbe jut, hogy a modern ember rendszabályai közt, melyet egészsége fenntartására követ, a fogak helyes ápolása majdnem a legfontosabb. Gondoljuk meg — és újabb vizsgálatok ezt ufolag kétségtelenül bebizonyították — hogy a fogak állapota közérzetünkre sokkal nagyobb befolyást gyakorol, mint azt többnyire hiszik. De csak akkor mondható a fogápolás helyesnek, ha a fogrontó anyagok, az erjesztő és rohasztó csirák, melyek a szájbán naponta újból képződnek, naponta tétetnek ártalmatlanná. Ehhez, mint azt mindenki elképzeli, szükséges, hogy ily anyagok eltávolíttassanak vagy legalább is káros hatásukban megakadályoztassanak. A fogakhoz közvetlenül tapadó tisztáltságok bizonyos fokig eltávolítja a fogkefe, de csak bizonyos fokig; mivel a kefe csak felületesen hat, de az

ártalmas csirák a száj nyálkahártyájának minden részében, főleg zugokban és ránczokban is, hová a kefe el nem érhet, jelen vannak, a fogkefén kívül még Odolt is kell használni, mely a száj legrejtettebb részeibe is eljut és az összes kártékony anyagokat eltávolítja.

A mi az odolt különösen ki-tünteteti az összes többi szájtisztító szerekkel szemben, az a különös sajátserősége, hogy a szájúregét az öblítés után mikroszkópi vékony-ságu, de mégis sűrű antiseptikus réteggel vonja be, mely még órákon át, miután a szájóblítés megtörtént, tovább hat. Ezen tartós hatás, mellyel semmiféle más készítmény nem bír, adja meg annak, aki az Odolt naponta használja, azt a biztonságot, hogy száját határozottan megvédte a rothasztó és gerjesztő anyagok hatásától, melyek a fogakat megrontják. A nagyüveg Odol ára 2 korona, a kis üvegé 1.20 kor-

Apró hirdetések.

Levélbélyegeken is lehet az apró hirdetések árát mellékelni. A kiadóhivatal fenntartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. — Tudakozódásokra készséggel adunk felvilágosítást, ha a válasza szükséges levélbélyeget mellékelik. Minden hirdetésre ingyen ad felvilágosítást a kiadóhivatal s hirdetésekét kívánatra díjtalanul szerkeszt.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asz alteritő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felőtök, kész férfi, fiu öltönyre vagy ökör, kép és butor, a mai naptól fogva egy olcsón lesz el dő, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Kályha-tálcák tűzszerszámok, szénvédrek legjobb kivitelben olcsón Tóth Józsefnél a Mar. út. tündővel szemben. Telefon: 773.

OLCSÓ és jó órák, ékszerek legolcsóbban szerzethetők be Gasparik Ádám órás és ékszerész-nél Debrecen, Huszadi utca 12. Ugyanott órajavitások legolcsóbban eszközöltenek.

Szőlősgazdák

és
szőlőtelepítők figyelmébe!

Aki szőlőjét újra akarja telepíteni,

Aki szőlőoltványt akar rendelni.

AKI gyümölcsfát, rózsafát óhaját ültetni —

kérjen oktató díszárjegyzéket az alábbi címtől:

Transylvania
Szőlőtelepítő vállalat

Maros-Vásárhely,
Dr. Gece Dániel-utca 39. szám.

Ideg-

gyenge

férfiak!

Az elgyengült erő azonnali visszakeresésére legmegbízhatóbbak az

evacon-tabletták,

melyeknek káros következményük nincs. próbadoboz K. 4.40 1/2 doboz K. 10.50, 1 egész doboz K. 18.20. Utánvét mellett vagy a pénz előre való beküldése ellenében küldi

Polgár Gyula gyógyszerár
Pozsony, II. Frigyes főherceg-ut 20

Amerikai Parti Aruház

Hatvan-utca 20.

Legolcsóbb bevásárlási forrás

Egy vidéki banknál elzalogosított árukat 50%-al a beszerzési áron alul vettem meg és árakat alábbi olcsó áron ajánlom a n. é. vevő közönségnek,
Finom zefir férfi ingek K 2.50-től
Finom fehér " " " 2.—
Férfi gallérok " " " —.18
" sapkák " " " —.50
Fiu és leány szalmakalapok —.30
Finom női batist és zefir blousok " " " 2.—
Finom női selyem blousok " 3.—
Férfi nadrágtartók " —.50
Kész pongyvlák minden kivitelben " 4.30
2 méter szerb vászon " —.22

Selyem sálak minden elfogadható áráért.

Tisztelettel Löwenheim Albert.

Gutmann Testvérek

köszönbányái

Budapest, V., Béla-utca 6. szám.

Elsőrendű porosz darab-, kocka- és diószén szoba- és konyhafűtésre.
Ostrau-dombrau, darab-, kocka-, dió- és aknaszén gép- és kazánfűtési célokra.

Ostrau mosott finom és durvaszerű kovacs-szén.

Drenkovi szén ipari célokra, saját gőzörsünnel szállítva.

Ostrau-dombraui pirszén öntőde és szivógáz célokra.

Ostraui kőszén brikett 3 kilogrammos darabokban, lokomobil és stabil gépek fűtéséhez, minden vasut és hajóállomásra szállítva.

Elsőrendű porosz „Király”-bányai 1, 3 és 6 kilogrammos brikett, kályhafűtésre kiválóan alkalmas.



∴ HIDVÉGER ANTAL ∴ Foglalkozik az összes bank és váltóüzlete Debrecen, Deák Ferencz-u. 13. sz. TELEFON 416. szám. bankügyletekkel

Lapkihordó asszonyok lapunk kiadóhivatalában felvétetnek.

Gyógyítható-e a tüdőbaj?

Ez a rendkívül fontos kérdés mindenkit foglalkoztat, aki **asztma, tüdő- és égető tuberkulózis, tüdőcsucshurut, tüdővész, makacs köhögés, elnyálkásodás vagy állandó rekedtség** gyötör s eddig nem talált orvoslást. Minden ilyenféle beteg kap tőlünk **teljesen ingyen** egy könyvet képekkel Guttman dr. orvostól a Finsen-gyógyintézet főorvosától a következő tárgyról: **Gyógyítható a tüdőbaj?** Azonkívül egy próbacsomagot kitérő diétikus teáinkból. Ezek magasztalják, akik eddig használták. Gyakorlott orvosok ezt a teát mint kitérő diétikumot **tüdő-tuberkulózis (tüdővész), asztma, krónikus gégo- és gégohurut** ellen rendelték és magasztalták. A tea **nem tikos szer, Lisber-féle növényekből készült**, a melyeket császári rendeletre szabadforgalomba bocsátottak. Ara olyan olcsó, hogy a legszegényebbek is használhatják. Hogy minden betegnek **minden rizikó nélkül** alkalmat adjunk a tea kipróbálására s hogy a betegsége felől mindenkit felvilágosíthassunk, elhatároztuk, hogy minden betegnek megküldjük a **Gyógyítható-e a tüdőbaj?** című német füzetet egy próbacsomag teával **teljesen ingyen** és bérmentesen. Tessék levelezőlapot írni **Pahlmann & Co** címre Berlin, 901. Müggelstrasse 25.

Grand ESPLANADE SZÁLLODA Nagy Budapest, III. Zsigmond-utca 38-40. Telefon 130-35.

a **Szent-Lukács- és Császár-gyógyfürdőkkel szemben.** (Rózsadomb parkos tövében.)

A modern technika legújabb vívmányainak alkalmazásával teljesen ujonnan épült **hat emeletes szálloda** pazar fényvel berendezett **250 szobával.** Rézbutor, központi gőzfűtés, minden szobában hideg-meleg víz, villanyvilágítás, Liftek, külön olvasó-, tárgyaló-, író-szobák stb.

Elsőrangú étterem és kávéház.

Penziórendszer is.

Kereskedelmi utazók és időzőknek igen alkalmas.

A vonatokhoz saját autojáratok.

Villamos közlekedés minden irányban. — Mérsékelt polgári árak. Uri és női fodrász a házban.

Szíves pártfogást kér **Pallai Miksa,** igazgató tulajdonos.



NYILT-TÉR Serravalló's

Vasas Kina-bor.

Kitüntetve 1906. évi bécsi Hyegenikus kiállításán.

Az állami díjjal, oklevéllel és aranyéremmel. Erőslítő-szer gyengélkedők lábadozók és vérszegény betegeknek. Étvénygerjesztő idegerősítő és vérjavító szer.

7000-nél több orvosi ajánlat.

Kiváló íz.

J. SERRAVALLÓ cs. kir. udvari szállító
Trleszt-Barkola.

Kapható a gyógyszerárakban 1/2 L. üvegekben 2-60 Korona 1 L. üvegekben 4-80 K.

Számlalanszor bevált

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
SÁVANYUVÍZ

húgyhomoknál és hólyaghurutnál, mint a húgysavat megkötő szer.



CLIMAX

nyersolajmotorok és lokomobilok 3-70 HP.
Magasnyomású nyersolajmotorok 15-150 lóerőig ::



legelőcsőbb és legmegbízhatóbb üzemet biztosítják. Üzemköltségük 1-2 fill. Alkalmatlan zavartalan üzemlő - Pénzügyi felügyelet nélkül! Egy szerelő kezeje! Sok száz gép üzemben!

Kötségteljesek és árlapok díjmentesen.

Bachrich és Társa
betétársaság motorgyári fióktelepe
Budapest, VI, Váci-körút 59/00

MAGYAR-HORVÁT TENGERI GŐZHAJÓZÁSI R-T. FIUME.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés:

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként négy gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa) Ca tenovo és Cattaróba. Az utazás tartama G avosáig csak 20 óra, Cattaróig csak 24 óra.

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyorshajó-összeköttetés

Fiume-Ravenna: hetenként 1 járat oda és vissza.

Ezen gőzösök közvetlen csatlakozásban köteleknek a Budapesti felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, Ugyanígy Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb. stb.

A gőzhajók minden kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a **Központi menetjegyiroda, Budapest (V., Vigadó-tér I.)** és annak összes magyarországi fiókrodái

2506.

1912. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak 1912. V. 1080/3 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Révay Testvérek budapesti lakostól 74 kor. 16 fill. tőke, ennek 1910 év Január hó 1. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 11 kor. 96 fill. perköltés erejéig 1912. évi március hó 20-án bíróság lefoglalt és 660 koronára becsült burorok és egyéb ingóságok 1912. évi nov. hó 22-én d. o. 8 órakor kezdetét veendő és Debreczenben Miklós-u. 7. sz. alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatok részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek elrendeltetik.

Debreczen, 1912. évi okt. hó 30-án.

Oláh Géza.

bírói kiküldött.

Legelőcsőbb és legjobb hatású Hashajtó

NEUSTEIN
FÜLÖP
CUKROZOTT
HASHAJTÓ LABDÁCSAI

(Neustein Erzsébet-pilulái)

felülmulja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer mentes minden kéros alkotórésztől, a legjobb sikerrel használják a legtöbb bántalmánál, könnyű székletet szerezni egy vortisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legelőcsőbbé, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér. Egy tekerés 8 dobozzal tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre küldése mellett bérmenten.

Óvás! Utánzóttól óvakodjunk „Neustein Fülöp hashajtó pilulái” tessék kéri! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzés Szeut Lipót védjegy a Philip Neustein gyógyszerész aláírásával fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett coomag-jainkon cégünknek rajta ke! lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerháza,
Sz - Lipóthoz Wien, Plankengasse 6.

Kapható Debreczenben: Tóth Béla, Mihailovits J., Muraközy László, Aranyi J. gyógyszerészeknél.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmákosabb GYOMOR- és ALTEST-BÁNTALMAK, gyomorhív, rögzött SZEKREKÉDES, májbántalom, VÉRTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, a jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FÉLE SÓSBORSZESZ



Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sósborszesz nevezetesen mintafájdalom-csillapító bedörzsölés-köszvény, esz és a meg-hűlés egyéb következményeinek legismertebb népszer.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökere gondozásért és ápolására egy gyermeknek, mint felnőttnek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva.

Fő-székföldes:
MOLL A. gyógyszerész,
cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9
Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesíthetnek. A raktárakban tessék hárosonnan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket követni.

Betegápolás.

Az összes gyógykezelési eszközök, haskötők, gummi göröcsér-harisnyák, egyenestartók, testgyenyészeti gépek, műlábak, műkarok, kötszerek, teljes gyermekágyas felszerelések, masszáló- és villanygépek a legmegbízhatóbb minőségben csakis

FISCHER PÉTER ÉS TÁRSA Részv.-Társ. cégénél

Alapított 1856. Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 6. szám sz. e. z. betűk be. Most jelent meg legújabb képes árjegyzéket kívánatra bérmentve titoktartás mellett azonnal küldjük.
Telefon 958.

Nyomatott Horoviz Zs. mond könyvnyomdájában, Debreczen, D. r. os-utca 7. Typograph szedőgépen szedve.

A főtéren üzlethelyiség azonnal kiadó.

Czim a kiadóhivatalban.